REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 96. **Braşov, Joi 2 (15) Maiŭ.** **1902.**

O încercare avortată.

(*a*) Intr'una din cărţile sfinţei scripturĭ a testamentului vechiŭ, numită „cartea Esterei“, ni-se raporteză lucrurĭ din cale afară ciudate.

Regele Ahasver a dat un ospĕţ, la care, în dina a şeptea, vesel de vin fiind, regele a dat poruncă celor şépte eunuchĭ, Mehuman, Bizta, Harbona, Bigta, Abagta, Zeter şi Carcaş, ca sĕ aducă pe regina Vasti înaintea regelui... Dér regina Vasti nu voi sĕ vină... regele se mâniă fórte şi urgia lui se aprinse în el. Din causa acestei neascultărĭ s'a hotărît, ca regina Vasti sĕ nu mai vină înaintea regelui Ahasver şi regele sĕ dea titlul ei de regină la alta mai bună, decât dênsa.

In locul reginei fŭ alésă Estera, o fată de jidov, care însĕ după cum spune sfânta scriptură „nu-şĭ arătă nicĭ poporul sĕu, nicĭ rudele sale“.

Prin întrarea Esterei în graţiile regelui s'a schimbat cu desăvîrşire politica în imperiul lui Ahasver, care „domnia dela India până la Etiopia, peste o sută douĕ-decĭ şi şépte provincii“.

Fiiĭ băştinaşĭ ai ţĕrii devenіră urgisiţĭ şi la stăpânire ajunseră jidovii prin protecţia Esterei, care „nu-şĭ arătă nicĭ poporul sĕu, nicĭ rudele sale“ şi despre care prin urmare nu se sciea, că e evreică.

Cine este curios a cunósce întrega istorie a Esteriei, sĕ deschidă biblia şi sĕ o cetéscă, lungă nu e, cuprinde abia 10 capitole. In schimb însĕ este fórte interesantă şi este o istorie cu tîlc. —

In prejma tronurilor se aflau întotdéuna persóne din „poporul ales“, carĭ însĕ „nu-şĭ arătară nicĭ poporul, nicĭ rudele“ şi prin fel de fel de intrigĭ lucrau la promovarea intereselor poporului evreesc.

Ajunge sĕ citām casul monseniorului Jean M. Bauer, fiiul unui Evreu din Ungaria, care convertindu se la catolicism şi făcêndu-se preot, ajunsese a scóte pe meritosul Degerry, duhovnicul împĕrătesei Eugenia şi a-se cocoţa pe el însuşĭ în acest post, — cu scop de-a fi folositor neamului sĕu, la care s'a reconvertit érăşĭ după-ce căduse imperiul şi nu mai era nimic de căştigat.

La congresul din Berlin, faimosul ministru al Franciei, Crémieux — carele însĕ nu-şĭ mai ascundea poporul şi rudele — prin omul sĕu Waddington, nu voia sĕ audă de alte discusiunĭ, necesare de altfel după un rĕsboiŭ, cum a fost cel dela 1877/78, — el nu sciea, decât de un singur lucru, pentru care stăruia cu tóte forţele sale şi pentru care punea în mişcare tóte puterile oculte şi publice, acest lucru era acordarea de drepturĭ politice şi civile Jidovilor din România. Aşa cerea Crémieux şi ómenii sĕi dela Berlin, ca fără enunţarea acestei condiţiunĭ, independenţa României, căştigată cu şiróie de sânge, sĕ nu fie recunoscută.

Machinaţiunile din jurul tronurilor şi din congrese, puse la cale de „neamul ales“, sunt fără sfîrşit.

Aşa cetim în foile din Budapesta şi Viena, că în şedinţa comisiunei pentru politica esternă, a delegaţiunei ungare, ţinută în dina de 12 Maiŭ în Budapesta, referentul Max Falk, a întrebat pe ministrul de esterne, că ce are de gând sĕ întreprindă contra „nedreptăţii“, ce s'a făcut supuşilor austro-ungarĭ de religiunea jidovéscă din România prin cunoscuta lege a meseriilor.

La alt loc al diarului nostru, cetitorii vor vedé discuţiunea urmată în cestiunea acésta. Noi relevăm numai un lucru, care de alt-fel este destul de cunoscut, însĕ póte nu toţĭ vor fi tras consecinţele din el.

Referentul perpetuu al comisiunei pentru afacerile esterne, de-o lungă serie de anĭ este d-l Max Falk. Er d-l Max Falk este fiu al „neamului ales“, care însĕ, botezându-se „nu-şĭ arată nicĭ poporul sĕu nicĭ rudele sale“, dér faptele lui au fost în tot-déuna de aşa fel, încât puteai sĕ cunoscĭ uşor pe urmaşul Esterei.

Debutul sĕu de Lunĭ din comisiunea delegaţiunei l'au dat în sfîrşit cu desăvîrşire de gol.

Adevĕrat, că după elogiile făcute de Goluchowski la adresa României în esposeul sĕu, rolul lui Falk a devenit din cale afară dificil. De aicĭ se esplică concisiunea şi brevitatea, cu care a vorbit d-nul Falk.

Rĕspunsul ministrului de esterne, publicat în altă parte a diarului nostru, ne lasă a spera, că a început sĕ apară aurora unei epoce, când bărbaţii de stat ai marilor puterĭ nu vor mai pune genunchele pe peptul statelor micĭ numai de dragul unor jurnaliştĭ séu deputaţĭ evrei botezaţĭ, orĭ nebotezaţĭ.

Nereuşita încercării lui Max Falk de a stórce intervenţia guvernului comun de esterne austro-ungar în favorul Jidovilor din România, ar trebui sĕ fie un avertisment pentru agenţii jidovismului.

Ad audiendum verbum. *„Montagsrevue“* din Viena e informat, că archiepiscopul *Stadler* din Serajevo va fi chemat *ad audiendum verbum regium* pentru atitudinea lui în afacerea institutului *San-Girolamo.*

„Kreuzzeitung“ despre România. Diarul *„Kreuzzeitung“* vorbind de declaraţiunile făcute de contele Goluchowski în dina de 7 Maiŭ, în delegaţiunea austriacă, relativ la România, spune că România a fost întotdéuna un stat ocrotitor al linişteі şi al păcei, în mijlocul focarului de agitaţiunĭ din Europa, şi chiar în timpurĭ fórte turburĭ, cu tóte că România este încunjurată de vecinĭ turburătorĭ. Europa scie acest lucru, ér marile puterĭ sciu sĕ aprecieze conduita României pentru viitor.

Din delegaţiunea ungară.

Delegaţiunea ungară şĭ-a început activitatea alaltăerĭ. Comisiunea pentru esterne a desbătut budgetul ministeriului de esterne pe 1903.

Raportorul Max *Falk* a adresat ministrului de esterne douĕ întrebărĭ: una privitóre la *legea meseriaşilor din România.* După dumnealui, hahamul hahamilor, legea ar „despoia pe strĕinĭ de dreptul de-a esercita meserii în România“. Cei carĭ cunosc raporturile din România, continuă Falk, afirmă, că „legea lovesce mai ales pe cetăţenii ungarĭ şi austriacĭ de religiunea mosaică, carĭ trăesc în România“. Rógă pe ministrul de esterne, sĕ se declare, décă consideră de basată învinuirea acésta, şi décă da, în ce mod s'ar puté face sfîrşit acestei nedreptăţirĭ?

Ministrul de esterne **Goluchowski** rĕspunde imediat: Legea meseriilor din România nu este, decât o imitaţie a legilor similare esistente în Austria şi Ungaria. Ea nu se întinde asupra supuşilor statelor strĕine, pe carĭ îi scutesc convenţiile comerciale. Privitor la *Israeliţii*, carĭ trăesc în România, trebue sĕ declare, că starea lor acolo e fórte caracteristică; ei în cea mai mare parte stau sub scutul uneia séu alteia dintre marile puterĭ, cei mai mulţĭ însĕ sub scutul Austro-Ungariei. *Ei s'au adresat acestor puterĭ protectóre,* deşi trăiau în România, de câte-orĭ aveau vre-o plângere. **Nu şĭ-au împlinit însĕ datorinţele faţă cu patria lor,** şi mai ales obligamentele militare. La 1888 Austro-Ungaria a făcut schimbărĭ în raporturile acestea şi pe aceştĭ protejaţĭ ai ei, *i-a liberat din legăturile protectóre.* **România însĕ nu i-a primit ca cetăţenĭ ai sĕi**, aşa că nicĭ nu se póte hotărî, la care stat aparţin acеştĭ individĭ. **Austro-Ungaria n'are absolut nicĭ un drept de a-se amesteca în afacerea acésta.** Noi, dise ministrul, trebue sĕ ne restrîngem la apĕrarea contra urmărilor neplăcute, ce pot sĕ urmeze pe urma legei meseriilor, întru cât massele de individĭ fără lucru ar emigra din România la noi.

*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Dela teatrul naţional din Bucurescĭ.

Bucurescĭ, Aprilie 1902.

Nu e nicĭ dare de sémă şi nicĭ critică amĕnunţită ceea-ce voesc sĕ fac în acest foileton, ci numai o simplă aducere aminte despre stagiunea teatrală terminată. Nu mĕ voiŭ amesteca în cestiunea jocului actorilor, nu voiŭ lăuda şi nicĭ nu voiŭ condamna repertoriul din acéstă stagiune. Nu mĕ voiŭ întroduce nicĭ în umbra culiselor, de témă sĕ nu mĕ înec de praf, ci voiŭ stabili numai aceea ce e, séu mai bine aceea ce a fost, începênd dela Octomvrie şi până la sfîrşitul lui Aprilie.

Stagiunea 1901/902 s'a deschis cu „Iulius Cesar“, tragedia lui Shakespeare şi s'a terminat cu „Călĕtoria Luzetei“, séu „Lizetei“ cum s'au învrednicit s'o boteze Românii dela teatrul nostru.

Un cunoscĕtor de teatru ar puté sĕ vadă din acest început şi sfêrşit, progresul enorm, pe care l'a făcut naţionalul nostru teatru în anul acesta. Nu mi-s'a dat sĕ vĕd o mai mare dezicere între numele pe care 'l pórtă acéstă instituţie culturală şi între modul aşa de puţin românesc, cum se lucréză pentru prosperarea artei dramatice naţionale. Şi cum vreţĭ sĕ fie altfel? Mulţumită influenţelor politice, la cârma instituţiei vin întot-déuna nisce ómenĭ, carĭ numai artă nu viséză, carĭ se îndeletnicesc cu alte afacerĭ sociale şi în mijlocul zăpăcelei, care domnesce de obiceiŭ la conducerea acestei instituţiunĭ, ei în loc s'aducă o rază de lumină sănĕtósă, zăpăcesc şi mai mult lucrurile, încât ajung de nu mai sciu ce sĕ facă. Nu mĕ miră de loc faptul, că nu pot, după o conducere de câte-va lunĭ, s'aducă vre-o îmbunătăţire mersului acestei instituţii, dér mĕ miră mult, de ce ómenii aceştia primesc însărcinarea atât de anevoiósă de a fi conducĕtorĭ ai teatrului, când sunt ocupaţĭ tótă diua cu alte afacerĭ, carĭ numai la teatru nu-i lasă sĕ se gândéscă. E ciudat, dér aşa e... şi bieţii criticĭ teatralĭ, carĭ şĭ-au tocit destul condeele, ajung sĕ dea din umerĭ tăcuţĭ, căcĭ de ce-ar mai ridica glasul, când sciut este, că are sĕ-l înghiţă pustiul.

Iţĭ vine une-orĭ sĕ rîdĭ cu hohot vĕdênd uşurinţa şi neseriositatea cu care se lucréză aci de cătră cei de sus puşĭ. Teatrul a ajuns un magazin de contradicţii; ce sĕ dice astădĭ, mâne se dezice, comitetul aduce sentinţe, ca sĕ aibă ce nimici mâne, un actor, care nu-şĭ face datoria e dat afară, ca sĕ fie primit peste câte-va dile, ordinile de erĭ, adĭ nu mai însémnă nimic şi regulamentul stabilit adĭ, mâne n'are sĕ mai aibă nicĭ o valóre. De nimic nu poţĭ sĕ fii sigur aci, de nimic nu trebue sĕ te mirĭ, dér la tóte trebue sĕ te aştepţĭ. Comitetul dimpreună cu corpul de acţiune al teatrului sémĕnă cu o adunare de copii naivĭ, carĭ încep un joc óre-care. Işĭ aleg un cap, ca la un moment dat sĕ-l rĕstórne, ca sĕ pue pe un altul, pe care 'l urgisiseră până acum. Pe cutare nu-l lasă sĕ se jóce, fiind-că le pare, că nu e bun de nimic, şi mai târdiu îl primesc, părêndu-li-se cel mai bun dintre toţĭ, ba se întêmplă de-l aleg şi de căpitan. Ei ce vreţĭ? Se lucréză după impresia momentului; ce e bun acum, peste douĕ momente nu mai însémnă nimic, ca sĕ valoreze apoi peste cincĭ momente.

Dér sĕ le lăsăm acestor cestiunĭ pĕcatele lor şi sĕ revenim la ce trebue sĕ spunem.

S'a început stagiunea cu „Iulius Caesar; un început frumos, deşi cam puţin naţional. Lumea era mulţumită, reputaţia teatrului era la un nivel satisfăcĕtor. Mai târdiu însĕ nu numai că n'a rĕmas la acelaşĭ nivel, dér a început sĕ se cobóre, pierdêndu-se într'o puzderie de piese, carĭ n'aveau nicĭ în clin, nicĭ în mânecă cu chiemarea teatrului naţional, trupa de comedie ne mai făcea din când în când sĕ uităm povîrnişul, pe care a apucat mersul teatrului. După trei lunĭ era aşteptată d-şóra Bârsescu. Aprópe în tot-déuna la representaţiile d-sale, sala era plină de lume şi spre bucuria multora teatrul începea sĕ se ridice. Ce credeţĭ, că s'a întêmplat? S'a lăsat drum liber d-şórei Bârsescu sĕ-şĭ ducă la sfîrşit frumosul început?... Aşĭ! vorbă sĕ fie! Printre representaţiile d-sale au început, sĕ se vîre

In afară de cestiunea acésta, s'a mai discutat despre tripla alianță și despre pactul vamal austro-ungar.

Studenții Românĭ și congresul din Budapesta.

— 13 Maiŭ 1902.

Domnule Redactor!

Sub impresiunea celor ce se raportéză dela Budapesta în legătură cu proximul congres internațional studențesc, că anume în timpul din urmă sĕ fac rigorosanților întrebărĭ, décă nu iau parte la vre-o mișcare românéscă — a-șĭ dori sĕ adresez tinerilor noștri câte-va cuvinte sincere și binevoitóre, și vĕ rog, d-le Redactor, sĕ bine-voițĭ a-mĭ acorda spre acest scop ospitalitatea prețuitului d-vóstrĕ diar.

Nu va fi de astă-dată întâiul cas, când tinerimea nóstră va sta într'un foc ce i-se descarcă din partea stăpânitorilor noștri. Décă ar fi sĕ judecăm după celea din trecut, nu ar trebui sĕ fim îngrijațĭ și am puté cu drept cuvênt sĕ sperăm, că și de astă-dată tinerii noștri se vor purta cu demnitate, și departe de a renega principiile și convingerile națiunei lor, carĭ trebuesc sĕ fie și ale lor, décă sunt fiiĭ demnĭ ai părinților lor; departe de a face o atare rușine — se vor afirma în mod înălțător și vor causa bucurie și mângăiere întregului neam.

Dér presiunea acésta care — fie dis în parantesă — arată un grad de cultură blamator pentru nisce profesorĭ, carĭ vor a fi representanțĭ ai sciinței, — póte sĕ devină și mai nesuferită. Și în casurĭ de acestea nu e destul a face deducerĭ dela celea din trecut; ci, cred eu, e bine sĕ te gândescĭ, că nimic nu e imposibil și astfel de-odată putem avea surprisa neplăcută, că între tinerii noștri încă s'a aflat unul orĭ altul slab de înger.

In deosebĭ acelora, carĭ sunt gata a șovăi, așĭ dori sĕ le spun un cuvênt și așĭ dori sĕ fie primit cu atâta inimă, cu câtă bunăvoință li-se spune.

Părinții îșĭ trimit copiiĭ la șcólă ca sĕ învețe. Fără îndoiélă. Și bucuria părinților, când vĕd progresul fiilor lor este de bună sémă una dintre celea mai curate și mai profunde dintre tóte bucuriile, carĭ pot sĕ fie resimțite de o inimă de om. De altă parte însĕ, care părinte și bun Român nu ar simți ca o săgétă în inima sa, când de-odată cu scirea despre un esamen făcut cu succes de fiul sĕu, ar audi, că acelașĭ fiu al sĕu într'un moment de slăbiciune s'a purtat laș și la o încruntare a unui profesor i-a înghețat sângele în vine și a gângăvit o tradare, o desavuare a idealurilor pentru carĭ tatăl sĕu a luptat póte o viéță? — Eu unul cred, că pentru un atare fiu așĭ fi gata a închide ușa casei mele. Orĭ primind — sĕ dicem dela Pesta — o atare scire, așĭ telegrafa înfrânt de durere și rușine. „Fiule, îțĭ trimit „câte-va parale, du-te unde-va, dér nu „veni cât-va timp acasă. Presimțesc, că „privirile ce toțĭ, carĭ te cunosc, ar în„drepta asupra ta, m'ar duce cu dile în „mormênt. Gândesce-te, ce ai făcut. Caută „și te rehabilitéză și adă mângăiere pă„rintelui tĕu întristat“.

Timpul cel mai apropiat va fi, póte, pentru tinerimea nóstră de-o așa grea încercare, cum nu a mai fost de mult.

Acum și tot-déuna însĕ, tinerii noștri trebue sĕ scie, că un Român, care așteptă la o șcólă ungurésca o notă din grație, nu este numai un trândav, ci și un poltron, care pentru un esamen va fi gata a-l vinde pe tată-sĕu. Ér de altă parte acei tinerĭ, carĭ nu au capabilitatea și energia de a învĕța la școla ungurésca atâta, ca sĕ pótă sta cu fruntea înălțată în fața tuturor șicanelor, nicĭ în viéța publică a statului nu va fi în stare a face față situațiunei deosebit de grele, ce îl așteptă și ca atare unul ca acesta nu este și nu va fi de nicĭ un folos pentru națiunea sa.

Decĭ, iubițĭ tinerĭ, faceți-vĕ datoria în tóte privințele.

Acestea am dorit sĕ le spun, după carĭ vĕ rog, d-le Redactor, primițĭ asigurarea distinsei mele stime.

Senior.

Comitatul Pojun și legea naționalităților.

In 12 Maiŭ s'a ținut adunarea de primăvară a comitatului Pojun. La ordinea dilei s'a pus cunoscuta propunere a „cetățenilor“ din *Nagyszombat*, ca comitatul sĕ ia posiție în contra *„panslavismului“*, care ar fi cucerit Ungaria-de-nord, împiedecând *maghiarisarea.* Partidul liberal din comit. Pojunului a ținut Duminecă o conferență, în care s'a primit cu unanimitate propunerea. Conferența a votat mulțumită deputatului Bartal Aurel, pentru-că șĭ-a ridicat vocea în dietă în contra agitațiunei „panslaviste“.

In adunarea comitatului dela 12 Maiŭ comitetul permanent a propus, ca *legea naționalităților sĕ se modifice* conform pretensiunilor politice naționale maghiare, și în scopul acesta sĕ se adreseze dietei o petiție, ér comitatele sĕ fie învitate a-se alătura și ele la mișcarea acésta.

Propunerea a fost primită unanim cu mare însuflețire.

Motivarea propunerei a făcut'o advocatul *Borovanszky.* El șĭ-a propus sĕ vorbéscă despre *„panslavism“*, care fórte ușor póte sĕ devină o „plagă națională“, décă Maghiarii nu vor aplica remedii la timp contra lui. Uneltirile „panslaviștilor“ se opun ideii fundamentale a legei dela 1868, idee patriotică, ce vré sĕ servéscă politica națională maghiară. Aplicarea practică a legei și singuraticele ei disposițiunĭ însĕ, stau în calea construirii statului maghiar unitar. Ea trebue modificată, ștérsă décă e necesar. Apostolii Slovacilor alt-ceva propovĕduesc în dietă, și alt-ceva acasă la ei. Deputații slovacĭ din dietă au ținut vorbirĭ, carĭ au făcut sĕ li-se urce Maghiarilor sângele la cap. „Panslaviștii“ lucréză cu banĭ strĕinĭ. De aceea e de părere, ca legea naționalităților, care favoriséză agitațiunea naționalistă, sĕ se modifice în mod riguros.

Deputatul *Bartal* a luat și el cuvêntul și a spus, că *Veselowszky*, *Kollar* și *Rujiak* au ținut în dietă vorbirĭ ațîțătóre, în loc sĕ-șĭ fi desmântat conaționalii dela emigrare. Hodosi Imre și ministrul Wlassics au interpretat în vorbirile lor legea naționalităților, *spiritul* ei, care se opune *literei.* O lege a cărei literă lasă a-se presupune alt-ceva, decât ceea-ce pretinde spiritul ei, *nu mai póte rĕmâné în vigóre.* Trebue însĕ sĕ mergem mult mai departe, décă vrem o cură radicală, și la acțiunea comitatului Pojun trebue sĕ se alăture întréga societate patriotică maghiară, națiunea întrégă.

In urma acestor vorbirĭ viceșpanul *Klempa* a enunțat primirea propunerei comitetului permanent cu unanimitate.

La adunare n'a participat nicĭ un Slovac.

Ast-fel s'a decapitat la Pojun legea naționalităților.

Congregația comitat. Caraș-Severin.

Alaltăerĭ s'a ținut în Lugoș congregația de primăvară a comitatului *Caraș-Severin.* Membrii românĭ s'au presentat în numĕr frumos. Din cestiunile la ordinea dilei remarcăm următórele:

D-l C. *Brediceanu* interpeléză în cestiunea comunicatelor false și mincinóse, carĭ se fac prin biroul de corespondență (M. T. I.) în foile din Budapesta. Așa, în comunicatul despre congregațiunea trecută se susține, că d-l Brediceanu a ținut o vorbire plină de agitațiune contra statului, contra națiunei maghiare ș. a. Acest comunicat e fals și mincinos. Intrébă pe vice-șpan, ce are de gând sĕ întreprindă, ca pe viitor sĕ fim scutițĭ de asemenea falsificărĭ și denunțărĭ.

Viceșpanul *Fialka* recunósce, că consternarea vorbitorului e îndreptățită, dér el nu are infiuință asupra jurnalelor din Budapesta. Nu póte face alta, de cât a condamna și din parte-i comunicatele neadevĕrate.

Interpelatorul se declară mulțumit cu rĕspunsul.

Se fac mai multe interpelărĭ și apoi întrându-se în ordinea de di, urméză desbaterea asupra raportului viceșpanului. In cursul desbaterei se sulevéză și cestiunea șcólelor. Inspectorul școlar Dr. *Sándor* declară, că critica nefavorabilă asupra școlelor se referă numai la *scólele gr. or. române,* unde la esamene nu se pune pond pe limba maghiară.

Dr. *Popovicĭ* arată cum în comitatul Caraș-Severin s'a încetățenit de un timp *duhul rĕu al șovinismului.* Face paralelă între vremile vechĭ și cele de astădĭ, respinge indignat tóte însinuările inspectorului școlar, care, împins de guvern, face rele servicii țĕrei și binelui public. Propune o comisiune de 10, ca sĕ compare resultatul învĕțămêntului în diferitele școle.

C. Brediceanu arată, că scopul remonstrărei Românilor în contra raportului inspectorului școlar nu e altul, decât a împiedeca, ca d-l inspector școlar și ajutorii lui sĕ „paradeze“ cu *„floscule șoviniste“* și cu lozince pseudo-patriotice. Aicĭ nu e parlamentul unguresc, de unde ne-ațĭ scos — *în care sub devise șoviniste s'au creat legile citate de d-l inspector și pe carĭ se face ridiculos* a ni-le esplica nouĕ, ca și când ar fi alcătuite cu scop de a ne ferici și cultiva poporul, pe când tendința adevărată a fost a ne preface în Ungurĭ. Paradărĭ în scopul maghiarisăriĭ nu suferim și trebue sĕ piară din raporturĭ seriόse. Nu ne subtragem dela descoperirea orĭ și cărui defect și nu trăgnim dela orĭ și ce jertfe pentru sanare.

Al. Patyánszky află de justificată indignațiunea Românilor și spune, că Maghiarii trebue sĕ iee act cu satisfacție, când protestéză atât de sincer contra însinuării de „nepatriotism“. E just că se apĕră și trebue sĕ ne bucurăm de acésta.

V. *Tomicĭ* reflectéză d-lui Patyánszky, că Românii nu se apĕră, ci protestéză contra insinuării nedrepte.

Dr. G. *Dobrin* declară, că noi Românii n'avem motiv a ne apĕra aci patriotismul, căcĭ noi totdéuna am fost pe deplin conscienţĭ de datorințele și faptele nóstre. Respinge însĕ cu indignațiune insinuările d-lui inspector scolar, care nu este competent a ne cualifica în patrioțĭ și nepatrioțĭ.

Terminându-se desbaterea, se ia în considerare raportul viceșpanului.

Suspendarea imunității deputatului Lutz Korodi.

S'a inaugurat în timpul din urmă era proceselor de pressă contra diariștilor germanĭ din patrie.

Dieta ungară, în ședința dela 10 Maiŭ, ocupându-se de suspendarea imunității mai multor deputațĭ, reclamațĭ de organele justiției pentru diferite delicte, a suspendat și imunitatea deputatului brașovean, d-l Lutz Korodi, dat în judecată pentru delict de pressă.

Ĕta partea desbaterii referitóre la d-l Korodi:

Kabós Ferencz, raportor: Onorată Cameră! Pe timpul, când camera deputaților legiferase în cestiunea numelor de localitățĭ, diarele diferitelor naționalitățĭ, în legatură cu disposițiile guvernului relative la esecutarea acestei legĭ, au îndreptat agresiunĭ violente contra națiunei maghiare și contra aspirațiunilor națiunei maghiare. In agresiunile acestea locul de frunte îl ocupa *„Kronstädter Zeitung“* din Brașov, care în numĕrul sĕu dela 26 Septemvrie 1900 publică un articol întitulat: *„Magyaren und Romänen“*, conținênd în parte o reproducere din „Tribuna“, în parte un comunicat prelucrat și aplaudat.

După cum spune articolul, Maghiarii îi brutaliséză și tiraniséză pe Românĭ așa, că s'a umplut păharul amar, încât a sosit timpul, ca Românii sĕ-șĭ ia satisfacție dela Maghiarĭ pentru insultele și suferințele îndurate. Amenință, că Românii au cóse ruginite și securĭ; apoi mai sunt în pădure stejarĭ înalțĭ și alte arme, pe carĭ brațul vînjos al Românului scie bine sĕ le învîrtéscă. Ér în partea aprobătóre a articolului scrie, că nu trebue sĕ se tolereze mai departe, ca Românii și Sașii sĕ fie pușĭ la imposite duble, pentru-ca sĕ se pótă înființa institute maghiarisătóre și sĕ se asupréscă o națiune, care șĭ-a căștigat marĭ merite în desvoltarea culturală a națiunei maghiare și a rĕmas credinciósă dinastiei și în momentele, când rassa maghiară dela putere devenise infidelă.

.Mai departe acelașĭ diar în numĕrul sĕu dela 26 Sept. 1900, reproduce din „Münchener Neueste Nachrichten“ un articol insultător pentru națiunea maghiară și totodată repetă articolul scris în numĕrul 19, și pe care îl reproduse în parte din „Tribuna“.

Acelașĭ diar, în numĕrul sĕu dela 10 Noemvrie 1901 combate cu sarcasm aspirațiunile națiunei maghiare din incidentul unui proiect al orașului Pojun, relativ la întroducerea limbei maghiare ca limbă oficială a orașului.

Comisiunea de imunitate avênd convingerea, că asemenea espresiunĭ lovesc în §. 172 al. II din c. p. propune, ca sĕ se suspendeze dreptul de imunitate a d-lui Lutz Korodi, în afacerea acésta.

Președintele: Camera primesce propunerea comisiunii de imunitate și în afacerea acésta suspendéză dreptul de imunitate a d-lui Lutz Korodi.

---

piese primite din hatîr, din considerații, și tot ceeea-ce începù sĕ clădéscă d-șóra Bârsescu, se dĕrîma. Celebra nóstră tragediană, angajată pentru cele trei lunĭ din urmă ale stagiunei, era silită sĕ stea acasă, pe când la teatru se jucau piese, carĭ nu dic, că nu-și au valórea lor, dér nu s'ar fi putut de loc compara cu creațiile pe carĭ ni le-ar fi dat tragediana, déc' ar fi fost lăsată sĕ lucreze. Și așa... nivelul teatrului scădù érășĭ și scădù mult, încât cei dela cârmă ajunseră la disperare.

Atuncĭ începù sĕ se jóce „călĕtoria Lizetei“, credênd sĕ scóță bugetul din ruină. A reușit?... da, a reușit încât-va, dér ómenii de suflet, adevĕrații iubitorĭ de artă n'au fost de loc mulțumițĭ cu reușita asta. Călĕtoria Lizetei e o piesă de mare spectacol, o piesă în care actorii se dădeau peste cap, făceau clovnerii potrivite pentru bâlciŭ și nicĭ decum pentru o scenă, care are cu totul o altă menire, decât aceea de a representa spectacole de circ. Cam acesta este mersul teatrului, începênd dela Octomvrie și până la sfîrșitul lui Aprilie. Judece acum cetitorul, ce progres enorm a făcut teatrul în stagiunea acésta.

Nu pot sĕ încheiŭ și sĕ nu amintesc douĕ evenimente, ce au avut loc în cursul acestei stagiunĭ; unul vesel și celălalt trist.

Cel vesel e jubileul de 25 anĭ de scenă al priceputului actor și profesor dela conservatorul de declamație C. I. Nottara, când a apărut în rolul lui „Narcis“ din piesa germană cu acelașĭ nume.

Al doilea e mórtea prematură a mult gustatului actor de comedie Vasile Hasnaș. Acesta șĭ-a început cariera la Iașĭ, apoi a jucat pe scena teatrului național din Craiova, de unde a venit la Bucurescĭ devenind în curênd copilul rĕsfățat al publicului. Caracteristic avea un graiŭ dulce românesc cu o ușóră nuanță moldovénă, o naturalețe în joc cum rar se póte vedé la actorii noștri și pe lângă aceste calitățĭ mai era de o simpatie rară, care te fermeca dela prima vedere.

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Maiŭ.

Audiență la monarchul. Alaltăerĭ au fost primițĭ în audiență de Majestatea Sa monarchul în palatul din Buda episcopiĭ românĭ unițĭ *Michail Pavel* dela Oradea și I. *Szabo* dela Gherla.

† Iosif Maxim, profesor la școla reală română din Brașov, a încetat din viéță adĭ diminéță la órele patru. Repausatul a servit cu zel și conscienţiositate peste trei-decĭ și unu de anĭ la școlele nóstre, și lasă în urmă-i regrete unanime. Maxim era în etate de 55 anĭ. — Adresăm întristatei familii sincerile nóstre condolențe.

Statua lui I. C. Brătianu va fi una din cele mai frumóse statue din Bucurescĭ, atât prin arta cu care a fost lucrată, cât și prin mărimea ei colosală. Statua are o înălțime de 14 metri. Lângă statuă stă o femeie, care simbolisézĕ România. Ea ține în mână un drapel. Ceva mai sus se vede un dorobanț, căruia I. C. Brătianu îi arată cu mâna drapelul din mâna „României". Piedestalul de jur împrejur e ornat cu bas-reliefurĭ, ér în cele patru colțurĭ figureză alte patru statuete, simbolisând virtuțile. Acéstă statuă e opera sculptorului Dubois din Paris.

Nou advocat român. D-l Dr. Nicolae *Ionescu* a făcut în 10 Maiŭ n. în Tĕrgul-Mureșului cu bun succes censura de advocat. După cum aflăm, d-l Ionescu se va stabili în Caransebeș.

„Violarea drapelului unguresc". Diarul maghiar din localitate aduce scirea, că în diua de 12 Maiŭ când elevii școlelor săsescĭ au eșit în „Stejeriș" la maialul lor obicĭnuit s'a săvĕrșit o violare a drapelului unguresc. Violarea se dice, că s'ar fi comis de către elevul secundar Fried. Schuller, care la întórcere sosind cu drapelul la podul de sub turnul negru, l'ar fi muiat mai de multe-orĭ în pĕrăul murdar, ce curge pe după ziduri, și l'ar fi trântit de pământ și de zid. Martorii acestei scene, Schaller Ferencz, Kovacs Károly și Dancs Ferencz au alergat repede la redactorul Kocsis Béla, dela „B. L.", care la rêndul sĕu a alergat la căpitanul poliției, denunțând casul și cerĕnd anchetă severă.

Curtea cu jurațĭ din Clușiŭ își va începe sesiunea de Maiŭ în 20 l. c. Pentru diua I este fixat un proces de calomnie contra lui Vasile *Indre*, ér la 24 Mai procesul de insultă prin pressă contra lui Pompilie *Dan*.

Cu ocasia solemnităței sfințirei drapelelor, în diua de 10 Maiŭ și împărțirea lor, drapelele vor fi luate dela arsenalul armatei, unde sunt în păstrare, de către o companie, care le va conduce cu tóte onorurile militare până la rotunda dela intersecția bulevardului Colțea cu strada Romană, unde se va face sfințirea lor. După sfințire, care se va face de I. P. S. S. Mitropolitul primat, M. S. Regele va împărți drapelele personal fie-căruĭ șef de corp, care este ținut sĕ pronunțe un fórte scurt discurs prin care promite M. S. Regelui, că va sci sĕ păzéscă cu prețul vieței drapelul, ce i-se încredințézĕ și sĕ mulțumĕscă în același timp M. Sale pentru cinstea ce-i face de a-i încredința drapelul. M. S. Regele va bate câte o mică țintă de aur în fie-care drapel, înainte de a-l preda șefilor de corp.

Comers în amintirea lui Lenau In diua de 3 Maiŭ, studențiĭ germanĭ din țĕrile corónei ungare, înscrișĭ la universitatea din Viena au dat un comers festiv din incidentul aniversării a 100-a a nascerei poetului Lenau, care se scie, că a vĕdut lumina în comuna Csatád. La acest comers, care s'a ținut la „Ronacher", au participat peste 400 de óspețĭ, profesorĭ universitarĭ și representanțĭ ai tuturor societăților studențescĭ naționaliste. Studenții de naționalitate germanĭ, originarĭ din Ungaria de sud, au fost viu felicitați de către profesorĭ și de către colegii lor, pentru redeșteptarea sentimentului național, care scurt timp înainte se credea a fi cu desĕvîrșire atrofiat la Șvabiĭ din Bănat. Studențiĭ au luat hotărîrea de a ridica lui Lenau un monument, pe care sĕ pună inscripția:

„Nicolae Lenau, poet german, care își iubia din tótă inima patria ungară și a premărit'o în limba, pe care a învĕțat'o dela mamă-sa".

Mórte subită. In cafeneaua hotelului orășenesc din Șimleul-Silvaniel a murit subit în diua de 12 Maiŭ baronul Kemény Bela, care venise acolo la o întrunire a proprietarilor, convocată de baronul Banffy Dezsö.

Asasinul lui Sipiagin osîndit la mórte. Din Petersburg se telegrafézĕ, că *Baltasew*, asasinul fostului ministru Sipiagin, a fost osîndit la mórte prin strangulare. Sentința trebue s'o confirme și Țarul. La pertractarea procesului, Baltasew s'a purtat liniștit. Când președintele l'a întrebat, décă are complicĭ, el a rĕspuns: „Da, am avut un complice, și acesta este guvernul rusesc".

„Emke". Comitetul societății culturale maghiare ardelene și-a ținut ședința ordinară în Clușiŭ în diua de 13 Maiŭ sub președința contelui Beldi Akos. Președintele raportézĕ, că Bodoki Ferenczy Lászlo privatier, repausat în Budapesta a lăsat societății 16,000 coróne. Mișcarea casei a fost în luna trecută de 17,090 cor. 50 b. (16,265 cor. 75 b. incassărĭ în numĕrar). Averea totală la sfîrșitul lui Aprilie era: 2,776,731 cor. 28 b.

Un nou tun electric. Diarul „*Vossische Zeitung*" anunță că profesorul de fisică Pilkeland, din Cristiana, a făcut la Berlin într'un cerc restrîns de technicĭ, experiențe cu un nou tun electro-magnetic, inventat de dênsul. Aceste esperiențe au reușit de minune. Mai multe fabricĭ marĭ ar fi dat inventatorului oferte avantagióse, pe carĭ el le-a presintat unei societățĭ, care s'a format la Cristiania pentru utilisarea nouei descoperirĭ. Noul tun, care ar întrece cu mult pe tóte celea din actualele sisteme, după technicii norvegienĭ ar provoca o adevĕrată revoluție în artileria modernă.

Escursioniștĭ omorîțĭ. Săptĕmâna trecută doi tinerĭ din T. Severin, Vas. Drogariu și Nic. Dulescu, au făcut o escursiune cu bicicletele până la Orșova. Nisce păstorĭ le-au eșit în drum și i-au bătut până i-au omorît, ér după aceia i-au jefuit.

Insula Martinique.

Descoperită definitiv în 1502 de Christofor Columb, în a patra sa cĕlĕtorie spre Indiile vestice, insula Martinique intră în posesiunea Franciei aprópe un secol și jumĕtate mai târdiu, 1635.

Ocupând prin întinderea ei al doilea rang în grupul Antilelor micĭ, Martinique făcù progrese uriașe și adĭ ajunsese sĕ aibă o densitate de 192 locuitorĭ pe kilometrul pătrat, ceea-ce e considerabil. Populațiunea ei totală e de 175,000 de suflete, marea majoritate negri și mulatri, o infimă parte albĭ, coloniștĭ.

Solul insulei e străbătut de un lanț de munțĭ vulcanicĭ, dintre carĭ cel mai înalt e Mont-Pelée, care a înghițit sub lava sa mândrul Saint-Pierre.

Acesta din urmă, situat pe cósta vestică a insulei, pe marginele unui sîn al mărei, devenise centrul comerciului întregei Martinique. Di și nópte era o mișcare continuă în radă: numeróse vapóre plecau și sosiau.

Acésta și esplică de ce în momentul catastrofei 20 de vase au cădut pradă bolovanilor incandescențĭ ai vulcanului.

Localitate importantă și prin activitatea sa comercială și prin cifra populațiunei sale, Saint-Pierre, așcdat la pólele monstrului Mont-Pelée, avea o mulțime de edificii publice, între carĭ și reședința episcopului de Martinique, un palat de justiție, un spital militar, un splendid ospel comunal. In afară de acestea avea numĕróse stabilimente industriale și comerciale.

*

Cu tótă grozăvia ei, catastrofa din Martinique nu este cea mai mare, care s'a produs. In anul 71 al erei nóstre, orașele romane Pompeji. Herculanum și Stabiac au fost nimicite de-o erupțiune a Vesuviului. Atuncĭ a perit și vestitul naturalist roman Pliniu-cel-tînĕr, care voia sĕ studieze mai de aprópe fenomenul. Dér cea mai mare catastrofă de acest fel, care s'a produs de două mii de anĭ încóce, a fost acea din 1883 în luna August, pe insula Krakatoa în canalul Sundei din oceanul Pacific. In urma unei erupțiunĭ teribile a vulcanului Pik Perbuatan, întrégă insulă Krakatoa a dispărut în mare. Acéstă prăbușire a produs ridicarea unui val de apă atât de imens, încât țĕrmurile Javei și ale Sumatrei au fost devastate în mod îngrozitor. In orașele Batavia, Banham și Tamerang au perit atuncĭ peste 70,000 de ómenĭ.

Pare, că revoluțiunile terestre din regiunea Antilelor nu se vor mărgini la desastrul, care s'a produs pe insula Martinica. Scirile din urmă ne vestesc, că o altă erupțiune vulcanică a început pe insula St. Vincent, carea parține Angliei. Și acolo lava în ebulițiune se revarsă asupra câmpiilor și satelor, făcĕnd victime omenescĭ.

O scrisóre din Africa-de-Sud.

Iosif *Fara*, din Viena, care fusese câtva timp chelner la „Gesellschafthaus" din *Sibiiu*, a scris la societatea de bicicliștĭ, care pórtă numele „Die Falken" din Sibiiu o scrisóre, din care reproducem următórele după „S. D. T.":

„Eu am plecat cu 20 ómenĭ, Austriacĭ și Sĕrbĭ, din Belgrad la Fiume. Acolo neam tocmit pe un vapor pentru America. Însĕ vaporul ducea lemne de construcție la Durban. Eu fui angajat ca ajutor la bucătărie, ceilalțĭ ca fochiștĭ și matrozĭ. Aveam de gând ca în Capstadt séu Durban, în timpul descărcării, sĕ fugim în interiorul țĕrii, spre a căuta un lagăr de al Burilor, ca sĕ le fim de ajutor contra Englesilor. Din pĕcate, planul nostru nu s'a realisat.

„In Durban am putut scăpa, ce e drept, în nóptea de 10 Aprilie destul de ușor și ocolind orașul am eșit în liber. Am greșit drumul în munțiĭ din Transvaal. A doua di am eșit pe șoséua, ce duce la Kimberley și aicĭ a dat peste noi o patrulă călare de 30 ómenĭ, carĭ ne transportă la Capstadt, unde ne-a predat ca prisonierĭ autorităților militare. Peste câteva dile vom fi dușĭ cu un vapor de rĕsboiŭ englez orĭ la Madeira, orĭ la Malta, împreună cu un transport de soldațĭ bolnavĭ. Acolo vom fi predațĭ consulului austriac, care de sigur ne va preda unui vapor al Lloydului austriac, care plécă în Europa, Triest séu Fiume.

„Nu-mĭ credețĭ cât de rĕu îmĭ pare, că călĕtoria mea în Africa de sud a eșit așa de prost și că n'am putut sĕ dau nicĭ o împușcătură măcar pentru causa Burilor".

Convocare.

Onoratele Dómne membre ale Reuniunei femeilor române din localitate, se învită la *adunarea generală extraordinară*, ce se va ține Miercurĭ în 8/21 Maiŭ a. c. la órele 3 p. m. în sala cea mare din edificiul școlelor române din loc.

Obiectele: a) Propunerea comitetului în privința cumpĕrării unei case pentru internatul-orfelinat. b) Cestiunea reparării casei Reuniunei și c) Alegerea a două membre în comitetul Reuniunei. d) Alegerea a două membre pentru verificarea protocolului.

N. B. La adunarea generală extraordinară se pot lua decisiunĭ, décă la prima convocare vor fi presente 1/3 din numĕrul membrelor.

Brașov, 1 Maiŭ 1902

Agnes Dușoiu, președintă. *Lazar Nastasi*, secretar.

Universitățile americane.

Publicăm în traducere după „La Roumaine" din Bucurescĭ o scrisóre datată din Madison*) 25 Aprilie, si semnată de un anumit I. Borg, în care se trateză cestiunea cu titlul de mai sus.

Stabilimentele de educațiune superióră din America difer așa de mult de universitățile europene în organisațiunile și obiceiurile lor, încât informațiunile de mai jos îĭ vor interesa pe cetitorii d-vóstră.

Sĕ notațĭ, că am dis dinadins stabilimente de educațiune superióră, căcĭ în timp ce în Francia liceul, în Germania gimnasiul séu școla reală, în Belgia ateneul și colegiul sunt însărcinate cu educațiunea propriu disă, ér universitățile se mărginesc a forma specialiștĭ séu prepară pentru viéța profesională, ținta principală a universitățiĭ americane este de-a *educa* în înțelesul etimologic al cuvĕntului, adecă de-a forma ómenĭ capabilĭ de-a ocupa un loc onorabil și util în republică.

Vedem așa-dér îndată, că rolul ei se apropie fórte mult de acel al universităților englese, și în adevĕr America s'a inspirat dela patria-mamă, când a fondat primele sale *colegii* la 1690.

Însĕ la funcțiunea acésta s'a mai adăogat aceea de-a forma specialiștĭ, și astădĭ fie-care universitate de óre-care importanță își are al sĕu *post-graduate department*, séu program de studii superióre în același timp cu școlĭ speciale de teologie, medicină, drept, geniu, agricultură etc., încuragéză și facilitéză investigațiunĭ sciințifice de tot felul; aceste cursurĭ sunt deschise studenților, carĭ au completat cei patru anĭ preparatorĭ pentru bacalaureat. Primii doi anĭ corĕspund în general celor două clase superióre ale ateneelor nóstre, ér cei doi anĭ, ce mai urméză până la bacalaureat, corĕspund candidaturei nóstre în filosofie séu sciințe.

Disciplina universitară este mult mai strictă în America, decât la noi. Studențiĭ sunt ținuțĭ a asista la cursurĭ și a face lucrările, ce li-se asigură. De aicĭ resultă, că trecerea la școla preparatóre pentru universitate este mai puțin bruscă și acompaniată de mai puține pericole, decât în Europa, unde tînĕrul dela o disciplină rigurósă dă nĕvală la o viéță din cele mai libere și se crede adesea obligat de-a celebra subita sa emancipare printr'un an de excese, cu urmările, pe carĭ le cunóscem.

Décă studentul închiriézĕ un apartament la universitate, el se bucură acolo de independență absolută și autoritățile nu esercită așa dicĕnd nicĭ un control; încă și mai mult, el póte merge sĕ trăiéscă în altă parte, décă îĭ place; dér orĭ că locuesc acĭ, orĭ în altă parte, din momentul, ce conduita sa devine notorică rea, îl espulséză dela universitate.

Studentul, care a terminat studiile sale și a obținut gradul academic, nu intră necesarminte în viéța profesională; mulțĭ intră în afacerĭ și eu am vĕdut mulțĭ bacalaureațĭ în arte, devenind simplĭ comptabilĭ, ba chiar commis-i. De prisos sĕ adăugăm, că nu se mulțumesc de numita sa posițiune și că avanséză repede până la situațiunile cele mai remuneratóre. Cunosc un graduat din Starvard, care începuse ca mic amploiat al căilor ferate, ér actualmente, la etatea de 30 anĭ, este administratorul campaniei cu o léfă de 150.000 francĭ pe an.

ULTIME SCIRI.

Viena, 13 Maiŭ. „Neueste Nachrichten" din München primesce din Sofia scirea, că comitetul macedonean a dat emisarilor sĕi ordinul secret, ca sĕ asasineze pe episcopul sĕrb Firmilian în diua întronisării sale la Üeskueb.

Paris, 13 Maiŭ. Luĭ „Le Rappel" i-se vestesce din Triest, că escadra austro-ungară, care ancoreză în portul din Pola, a plecat *grabnic* în apele levantine. Comandantul escadrei a dus cu el un ordin pecetluit, pe care numai în largul mărei îi este permis sĕ-l desfacă.

Paris, 13 Maiŭ. Orașul *St. Vincent* încă a fost nimicit de lavă. Vulcanul din apropierea orașului a început erupțiunea în 7 Maiŭ. Aicĭ *700 de ómenĭ și-au perdut viéța.*

* Madison (cit. Madiss'n) capitala statului Wisconsin, America de nord, 14.000 loc. Are universita ea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Maiu n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.90
Renta de corόne ung. 4%	97.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.65
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.7
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	120.65
Losurĭ din 1860	153.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.99
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	687.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	671.—
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane	117.42½
London vista	240.37½
Paris vista	95.42½
Rente austr. 4% de corόne	99.65
Note italiene	93.25

Cursul pieței Brașov.

a Din 14 Maiu n. 1902

	Cump.	Vând.
Bancnot rom.	19.—	19.04
Argint român.	18.40	18.44
Napoleond'orĭ.	19.—	19.10
Galbenĭ	11.30	11.40
Ruble Rusescĭ	126.—	127.—
Mărcĭ germane	58.50	—.—
Lire turcescĭ	10.72	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	101.—